

NYE VEIER AS
Att. Marianne S. Bjørkenes
Tangen 76
4608 KRISTIANSAND S

Saksbehandler, innvalgstelefon
Veronica Skjævestad, 37 01 75 40

E18 Tvedestrand - Arendal – Oversendelse av tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av tunnelvaskevann og overvann i driftsfase

Vi viser til søknad om utslipp av rensset tunnelvann og overvann fra E18 Tvedestrand – Arendal i driftsfasen, datert 28.09.18, møte angående søknaden og øvrig korrespondanse i saken.

Vedtak

Fylkesmannen i Agder gir Nye Veier AS tillatelse til utslipp av rensset tunnelvann og rensset overvann på gitte vilkår. Tillatelse er gitt i medhold av forurensningsloven § 11, jf. § 16

Bakgrunn

Nye Veier AS fikk tillatelse til midlertidig utslipp fra anleggsfase ved bygging av ny E18 Tvedestrand – Arendal den 10.10.16 (senere revidert 16.10.18). I denne tillatelsen ble det satt krav om at Nye Veier AS skulle søke om egen tillatelse for utslipp av tunnelvann og overvann fra veg under driftsfasen.

Vegprosjektet har omfattet 23 km ny firefelts E18 med fartsgrense 110 km/t, 14 km fylkesvei, tilførselsveier og industriområder. Det er bygd 4 tunneler, 23 bruer, 9 underganger og flere store massedeponier. Vegtraseen krysser mange viktige vassdrag som Storelva, Vennevann med sidebekker, Sagenebekken, Langangsvassdraget, Mørffjærvassdraget, Songevassdraget og Barbuvasdraget.

Søknaden

Nye Veier AS søker om tillatelse til utslipp av rensset vaskevann fra tunnelene ved Fløyheia, Træfjell, Hesthag og Torsbuåsen. I tillegg søkes det om utslipp av overvann fra vei i Årdalen og Kvennhuskilen og Sprøkilen ved Longumvann. Overvann fra vei skal ellers føres ut i terreng der det er praktisk mulig.

Håndtering av overvann i driftsfase fra industriområdene på Grenstøl (Tvedestrand kommune) og Heftingsdalen (Arendal kommune), samt overvann fra fylkesveien fra Krøgenes til Longum er ikke omfattet av søknaden. Nye Veier AS opplyser at dette vannet skal håndteres av de respektive kommunene og Statens vegvesen/Fylkeskommunen.

Mulige forurensninger i forbindelse med tunnelvask og overvann fra vei er veistøv fra slitasje på veibanen, tungmetaller, organiske miljøgifter, salt, såperester og uhellsutslipp av f.eks. olje.

Tunnelene i Fløyheia, Træfjell og Hesthag har forventet ÅDT (årsdøgntraffikk) på 13400. Torsbuåsen har 21000 ÅDT. Det er vanlig å vaske hver tunnel i ulike typer vaskeoperasjoner gjennom et år; helvask, halvask og teknisk vask. Vegdirektoratet har anbefalt en gitt renholdsfrekvens for hver vaskeoperasjon basert på ÅDT, jf. håndbok R 610 *Standard for drift og vedlikehold av riksveger*.

Tunnelvaskevannet skal samles opp og renses i lukkede rensedbassenger. Det skal brukes såpe som er miljøvennlig og nedbrytbar, og doseringen skal være lavest mulig. Nye Veier AS har planlagt oppholdstid i bassengene på 20 dager. Nye Veier AS mener at dette er tilstrekkelig for å bryte ned nærmere 98 % av såperestene og sedimentere 93 % av partiklene. Endelig oppholdstid skal settes etter en testperiode. Rensedbassengene skal ha lys- og oljedeteksjon og bygges slik at olje avskilles fra vaskevannet. Bassengene skal ha lufteventiler og mekanisk avsug. Løsningen er basert på sedimentasjon og det er derfor viktig med tilstrekkelig oppholdstid. For lang oppholdstid mener Nye Veier AS kan gi oksygenfattig vann. Rensedbassengene skal være dimensjonert for å håndtere volumet fra en tunnelvask og i tillegg volumet for en potensiell tankbilvelt (40 m³), samt spylevann.

Det er ikke planlagt to-trinns renseløsning i form av filtreringsløsning eller sandfang etter første trinn i rensenanlegg.

Etter rensing skal tunnelvannet ledes ut, via bekker/overvannsledninger til Storelva, Kjærhølen, Totjern (Mørkfjærvassdraget) og Longumvann.

Nye Veier AS har planlagt overvannshåndtering ved Årdalen, Kvennhuskilen og Sprøkilen. Overvannet skal her håndteres i åpne dammer som er dimensjonert for 100-års nedbør. Dammene skal etableres med kontinuerlig vannspeil med membran og sand i bunnen. Utslipp fra disse rensedammene skal ledes ut til Langangselva og Longumvannet via små bekker.

Nye Veier AS mener at utslipp av salt ikke er et problem i de aktuelle vassdragene og de forventer at naturlig omblending og fortykning i resipienten gjør at veisaltning ikke medfører skadevirkning. De påpeker også at det ikke er mulig å rense vannet for salt.

Nye Veier AS søker om følgende utslippsgrenser for rensset tunnelvaskevann:

Suspendert stoff (SS): 25 mg/l

Olje: 1 mg/l

Et slikt utslipp vil, i henhold til beregninger i søknaden, gi en maksimal konsentrasjonsøkning i resipientene på 0,75 mg/l SS og 0,03 mg/l olje. Det er ikke søkt om utslippsgrenser for metaller eller andre miljøgifter.

Nye veier AS har ikke foreslått utslippsgrenser for rensert overvann som ledes ut til Langangselva og Longumvannet da de mener at vannet kan ansees som mindre forurenset og ikke vil inneholde såperester.

Søknaden legger opp til utslippskontroll for tunnelutslipp og utslipp fra overvann. Tunnelvannet skal overvåkes for olje, PAH, bly (Pb), arsen (As), kadmium (Cd), krom (Cr), nikkel (Ni), kobber (Cu), kvikksølv (Hg), sink (Zn) og tensider. Utslipp av overvann skal overvåkes for olje, PAH, bly, arsen, kadmium, krom, nikkel, kobber, kvikksølv, sink og veisalt. Prøvene fra tunnelvannet skal tas etter hver vask i starten, og deretter justeres ut fra prøveresultatene. For overvannet skal det analyseres halvårlig i oppstartsfase og deretter justeres prøvetaking i tråd med prøveresultatene. Det er ikke planlagt overvåking i resipientene.

Saksgang

Søknaden har vært sendt på høring 24. november til 22. desember 2018. Søknaden ble sendt til Arendal og Tvedestrand kommuner, Aust-Agder fylkeskommune og relevante organisasjoner og privatpersoner som tidligere har vært engasjert i saken.

Følgende har gitt innspill til søknaden (kort oppsummert):

Arendal jeger- og fiskerforening (AJFF) er bekymret for Longumvann/Barbuvasdraget og Storelva som er viktige fiskeførende vassdrag, og påpeker at også små bekker kan være svært viktige for produksjon av sjøørret. Vassdragene er under press pga. eutrofiering, fremmede arter og industri.

AJFF mener at de foreslåtte tiltakene er ikke gode nok og at forurensningene ikke vil fanges opp i renseløsningene, bl.a. på grunn av for kort oppholdstid. De mener det også må tas høyde for fremtidig økning i ÅDT og økt forurensning. AJFF mener at Fylkesmannen må sette spesifikke grenseverdier og kreve kontinuerlig overvåking i resipienter. De er bekymret for at vannforskriftens mål om god tilstand ikke vil bli oppfylt som følge av utslippet.

AJFF mener at søknaden mangler vurderinger om resipientkapasitet, saltproblematikk, tiltak som skal iverksettes dersom verdiene overskrides, samt vurdering av habitatsfremmende tiltak for å oppnå målsettingen i vannforskriften.

Norges jeger- og fiskerforbund - Aust-Agder (NJFF-Aust-Agder) støtter innspillet til AJFF.

De er spesielt bekymret for Songebekken som er et viktig anadromt vassdrag og mener at NINA, som uavhengig part, bør ha ansvar for miljøovervåking. Nye Veier AS må ta ansvar dersom det blir behov for opprydding.

Arvid Amundsen mener at innspill som kommer fra grunneiere ikke blir tatt hensyn til.

Nye Veier AS har fått oversendt høringsinnspillene men har ikke kommet med kommentarer til disse.

Nye Veier AS fikk oversendt et utkast til tillatelse 11.04. 2019 og har sendt inn kommentarer til utkastet i e-post datert 07.05.2019. Nye Veier AS har gitt tilbakemelding på koordinater til utslippspunktene. Disse er lagt inn i tillatelsen.

Kommentarer til utkastet fra Nye Veier AS er gjengitt i sin helhet under:

«pH, pkt. 3.1. FM har foreslått grenseverdier for pH, noe som ikke er omsøkt. Anleggene er bygget, men det er ikke lagt opp til pH-justering. Vi ønsker å ikke ha grenseverdi for pH, men pH kan inkluderes i overvåkningsprogrammet. Forventet pH i utslippet er 6-8.

Salt/mikroplast/såpe, 3.1.3:

«Nye Veier AS må ut fra dagens kunnskap og best teknologi: ... gjennomføre tiltak for å redusere saltbruk og saltavrenning» NV kan legge til rette for å redusere saltbruk. Nye Veier har fokus på optimal bruk av salt, men det er ikke bygd inn konstruksjoner i veien for å ivareta saltavrenning for vei i dagen og det er utfordrende og kostbart å få til. Vi ønsker at dette tas ut.

Mikroplast, pkt. 3 og 8.2. Det er vanskelig å komme med gode tiltak for mikroplast, man vet ikke hva som er mulig ut fra dagens teknologi. Vi foreslår at det i første omgang overvåkes i utslippsvannet, og at man evt. kommer tilbake til vurdering av tiltak når noen analyser foreligger, og når det generelle kunnskapsnivået innen mikroplast har økt. Viser også til søknaden.

I driftskontrakten har vi tilstrebet å flytte fokus fra metoder og tiltak til output, resultat/ funksjon på vei. Tunneler vil ha ulike behov for vask og Nye Veier ønsker å vurdere hvordan dette best kan utføres, det samme gjelder andre driftsrutiner. Vi ønsker ikke føringer på at vi skal benytte spesielle metoder eller frekvenser ifm for eksempel vask slik at vi får rom for å utvikle og forbedre drift av motorvei.

Tekst som bør endres i brevet:

Tunnelene skal vaskes med helvask, halvask og teknisk vask i henhold til renholdfrekvens basert på ÅDT som er anbefalt av Vegdirektoratet.

For å få bort mest mulig veistøv med forurensninger er det viktig at Nye Veier AS har gode rutiner for å feie tunnelene før vasking.

tunnelene skal feies før vasking

Resipientovervåkning, pkt. 9.1 og 9.2: kravene som er satt til dette oppleves som omfattende. Overvåkning i resipientene anser vi som ikke sentralt for overvåkning av de omsøkte utslippene, og vi ønsker at dette kravet blir tatt ut. Grenseverdiene i utslippspunktene er lave. Utslipp av andre komponenter i utslippsvannet vil overvåkes og vurderes. Så lenge disse verdiene er lave, ser vi ikke at det skal være behov for overvåkning i resipient for å kartlegge påvirkning fra drift. Vi anser også at det etterspurte i forslaget kan bli dekket av overvåkning som det allerede er krav om i utslippstillatelse for anleggsfasen i den første perioden. Prøvepunkter for biologiske etterundersøkelser etter anleggsfase kan bli tilpasset slik at de fanger opp avrenning fra utslippspunkter for driftsfasen. Denne overvåkingen vil dermed gi et utgangspunkt for en evt. senere vurdering av videre behov.

Frist for overvåkningsprogram 31.6.2019, pkt 8.4 (og 9.2). Vi ser at fristen for overvåkningsprogram er knapp og kan bli utfordrende å rekke, men vil tilstrebe å få det til innen fristen. Dette er en forholdsvis stor jobb, som må koordineres med ulike fag og firma, og det er avhengigheter til ulike underlagsdokumenter som ikke er ferdig utarbeidet. Vi må også leie inn noen til å gjøre denne jobben.»

Fylkesmannen har vurdert innspillene fra høringsrunden og tilbakemeldingen fra Nye veier AS på utkastet i vår saksbehandling.

Fylkesmannens vurderinger og begrunnelse for vedtaket

Naturmangfoldloven (NML)

I henhold til NML § 7 skal prinsippene i lovens § 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet, og vurderingen av prinsippene skal fremgå av beslutningen.

Fylkesmannen vurderer det slik at kunnskapsgrunnlaget (NML §8) er tilstrekkelig for å kunne ta en beslutning. Biologiske konsekvenser av utslipp av mikroplast fra dekk og veislitasje, og konsekvenser av saltutslipp er imidlertid ikke tilstrekkelig dokumentert og dette medfører at Fylkesmannen har valgt å vektlegge føre-var prinsippet (NML §9) i vår vurdering.

Vi har tatt hensyn til økosystemet og den samlede belastningen (NML §10) gjennom vurderinger og kravene som er stilt i tråd med vannforskriften. NML §11 krever at tiltakshaver skal dekke kostnadene til f.eks. renseanlegg og liknende som må etableres som avbøtende tiltak for å hindre forurensning. Fylkesmannen har satt krav om avbøtende tiltak i denne tillatelse. Vi krever også at det skal benyttes best mulige tekniske løsninger som ut fra en kost/nytte vurdering gir best mulig resultat for miljøet, jf. NML §12. For øvrig viser vi til våre vurderinger i diskusjonen under.

Vannforskriften

I henhold til vannforskriften er det en målsetting at alle vannforekomster skal ha god tilstand innen 2021. Myndighetene har ikke anledning til å gi tillatelse til et utslipp som permanent vil forringe tilstanden til en dårligere tilstandsklasse enn «god», jf. vannforskriften § 4. Vannforskriftens § 12 åpner for at myndighetene kan gi unntak fra miljømålene i vannforskriften og gi adgang til å tillate nye inngrep/aktiviteter selv om dette medfører at miljømålene ikke nås, eller at tilstanden forringes.

Fylkesmannen forventer at Nye Veier AS etablerer renseanlegg som oppnår de omsøkte utslippsgrensene og at disse fungerer som tiltenkt. Nye Veier AS må i tillegg gjennomføre nødvendige tiltak for å unngå forurensning og sørge for å dokumentere at utslippene ikke vil medføre skadelig påvirkning på vassdragene. Med utgangspunkt i vilkårene som er satt i tillatelsen forventer vi ikke at de planlagte utslippene vil være til hinder for å oppnå målene i vannforskriften om god tilstand. Vannforskriftens § 12 vil derfor ikke komme til anvendelse i denne saken.

Begrunnelse for Fylkesmannens kravstilling for å unngå skadelig forurensninger til vassdrag er nærmere redegjort for under.

Vurdering av forurensninger i tunnelvaskevann og overvann

Vaskevann fra tunneler kan inneholde forurensninger som veistøv, tungmetaller, miljøgifter (som PAH, olje, ftalater osv), såperester og veisalt. Forurensningene kommer fra bremses, dekk (mikroplast), katalysatorer, karosseri, forbrenningsrester, olje- og bensinsøl, slitasje fra veg (asfalt), vegsalt, plantevernmidler og vaskemidler. Det er forventet større innhold av forurensninger i tunnelvaskevann enn fra vanlig vegavrenning. Under tunnelvask vil forurensninger samles opp inne i tunnelen og være mer oppkonsentrert.

I Statens vegvesens FoU-program Nordic Road Water (NORWAT) fremgår det at urensset vaskevann fra lange tunneler med høy ÅDT (> 20 000) er forventet å forårsake høyest risiko for biologisk skade, både kronisk og akutt, og at behovet for beskyttelse mot vannforurensning er størst i sårbare områder som naturvernområder, våtmarker, drikkevann og sjøer/elver som er viktige for dyre- og planteliv. Det er også påpekt at vasking bør unngås i sårbare perioder hos vannorganismer.

Undersøkelser har vist at urensset vaskevann inneholder svært høyt innhold av forurensninger og det er derfor blitt mer vanlig å sette krav om rensing av tunnelvann før utslipp til resipient. Mengden forurensning i vaskevann har sammenheng med ÅDT, men faktorer som vaskefrekvens, bredde (antall felt), lengde og helning på tunnel m.m. vil også kunne påvirke forurensningspotensialet. Det er derfor ikke bare tunneler med stor trafikk som kan representere et forurensningsproblem.

Vi forventer at mye av forurensningen fra tunnelvask og overvann fra vei vil være partikkelbundet og knyttet til veistøv. Dette gjelder i særlig grad tungmetaller og organiske miljøgifter. Det er viktig at Nye Veier AS har gode rutiner ved vasking av tunnel, har optimale vaskefrekvenser og for øvrig gjennomfører nødvendige tiltak for å unngå forurenset utslipp til vann og vassdrag i forbindelse med vasking. Under tunnelvaskingen vil vi forvente at mye av de farlige stoffene sedimenteres i bassengene. Det er derfor viktig å ha tilstrekkelig oppholdstid slik at partiklene får tid til å bunnfelle.

I søknaden fremgår det at Nye Veier AS skal benytte biologisk nedbrytbar såpe i forbindelse med tunnelvask. Bruk av såpe vil sannsynligvis kunne redusere vannforbruket, noe som er positivt. Såpe kan imidlertid også representere et toksisk problem for organismene i bekker og vassdrag dersom såpestoffene ikke brytes ned i bassengene før utslipp. Nye Veier AS bør derfor også vurdere alternativer til bruk av såpe. Tilstrekkelig oppholdstid er svært viktig også med tanke på både nedbrytning av såpe og bunnfelling av partikler. Fylkesmannen setter ikke spesifikke krav til oppholdstid, men forventer at rensedbassengene er tilstrekkelig dimensjonert og fungerer etter hensikten slik at utslippene ikke medfører forringelse av vann og vassdrag. Dersom Nye Veier AS skal bruke såpe ved tunnelvask krever vi at såpe-komponenter (og eventuelle nedbrytningsstoffer av såpekomponentene) skal måles i utslippet og at Nye Veier AS må kunne redegjøre for at utslippet ikke er av miljømessig betydning.

Søknaden inneholder lite informasjon om tiltak rettet mot saltproblematikken utover at rensedbassengene vil fordrøye og fortynne saltkonsentrasjonen. Vegsalt, vanligvis NaCl, løses lett i vann og tynnes ut når det ledes i større vassdrag, men saltet vil ikke forsvinne. Økt saltinnhold i vassdragene kan påvirke artene som lever i vassdraget ved at noen dør ut mens andre kommer til.

Dette kan påvirke økologien i vassdraget. I innsjøer kan tilførsler av salt medføre at det tyngre saltvannet synker til bunns og legger seg som et saltvannslag under ferskvannet, noe som kan føre til oksygenfritt bunnvann. Salt vil også kunne ødelegge vegetasjonen langs vegene. Det er pr. i dag ingen gode metoder for å rense salt. Vi mener imidlertid at det er viktig at Nye Veier AS må vurdere tiltak som kan redusere saltbruken og andre tiltak for å redusere saltavrenning til vassdrag. I søknaden står det også omtalt at det «spesielt skal legges opp til at det kan gjøres tiltak for å hindre saltindusert sjiktning i vannet» (Longumvannet). Vi mener også at det er viktig at Nye Veier AS måler/beregner saltutslippet fra rensebassengene for å kunne gjøre en nærmere vurdering av potensialet for skade.

Tilførsel av mikroplast fra bl.a. bildekk og vegmaling med plaststoffer har fått et økende fokus de senere årene. I 2018 ble det vurdert at ca. 4000 tonn mikroplast havner i havet hvert år og at det meste av dette kommer fra slitasje fra bildekk. I tillegg kommer 300 tonn fra vegmaling og asfalt. Det er lite forskning omkring konsekvensene av disse utslippene til vann og vassdrag. Mikroplasten kan inneholde miljøgifter, men kan også binde til seg ulike typer miljøgifter, og kan medføre skade for organismer som får i seg mikroplasten. Med bakgrunn i føre-var prinsippet mener vi at Nye Veier AS må måle mikroplastutslippet og på bakgrunn av dette vurdere å etablere filter/etterpolering, eventuelt gjennomføre andre tiltak som kan samle opp og redusere utslipp av mikroplast fra både tunnelvaskevann og overvann før utslipp til vassdrag. Vi mener at rensebassengene som er beskrevet i søknaden ikke vil ha tilstrekkelig effekt for å redusere mikroplastutslipp og mener at Nye Veier AS må gjennomføre tiltak så langt dette er mulig utfra dagens kunnskap og teknologi. I andre tillatelser til utslipp av tunnelvaskevann er det også krevd tiltak for å redusere mengden mikroplast i utslippet.

Vurdering av resipienter og utslippsgrenser

Informasjon om resipientene er hentet bl.a. fra Miljødirektoratets Naturbase, Artsdatabanken, Vannnett samt andre tilgjengelige databaser og kartlag i Fylkesmannens saksbehandlingssystem. Alle resipientene har blitt berørt av anleggsaktiviteten i forbindelse med byggingen av E18.

Renset tunnelvann/overvann skal slippes ut i mindre bekkeløp/ overvannssystem før det ledes ut i hovedresipient. Renset tunnelvann ledes til Storelva, Kjærhølen, Totjern og Longumvann. Overvann fra veg skal renses ved Årdalen, Kvennhuskilen og Sprøkilen. Utslipp fra Årdalen ledes til Langangselva og utslipp fra Kvennhuskilen og Sprøkilen ledes til Longumvann. Områdene med rensedamner for overvann er valgt ut fordi resipientene vurderes som spesielt sårbare.

Storelva (vannforekomst ID 018-127-R) er en middels stor kalkfattig elv som er påvirket av vannkraft, har krav til minstevannføring og registrert som SMVF (Sterkt modifiserte vannforekomster) i Vannnett. Kjemisk tilstand er god. Storelva blir kalket som et tiltak mot sur nedbør. Storelva er et viktig vassdrag hvor det forekommer mange arter av særlig stor forvaltningsinteresse som laks, elvemusling, ål og sjørret. Det er også registrert kongeørn, åkerrikse og andre sårbare fugle- og insektsarter ved elva.

Kjærhølen ligger mellom Molandsvannet og Langangsvannet. Kjærhølen er en del av vannforekomsten *Sagenebekken* (018-165-R). Sagenebekken er vurdert som kalkfattig og klar, i moderat økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Skråningene ned mot Kjærhølen har naturtype «Rik edellauvskog». Det er observert sjørret og ål i vannforekomsten, og naboer har informert om observasjoner av dam-muslinger. Sagenebekken renner ut i Langangsvassdraget.

Langangselva (vannforekomst 018-27-R) er en kalkfattig og klar elv med moderat økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dette er en svært god sjørretbekk. Det er også forekomster av ål. Elva er påvirket av jordbruk og introduserte arter som gjedde, suter og sørv. Langangselva er en del av Langangsvassdraget.

Totjern er en del av Mørfjærbekken vannforekomst (018-40-R) og er karakterisert som kalkfattig og klar. Mørfjærbekken har god økologisk tilstand og ukjent kjemisk tilstand. Vannforekomsten er imidlertid påvirket av introduserte arter som gjedde, suter og sørv. Sjørret er registrert i Mørfjærkilen nedstrøms Totjern. Hettmåke, sildemåke og fiskemåke, makrellterne er observert nederst i vassdraget.

Longumvannet (Vannforekomst ID 019-10538-L) er en middels stor, moderat kalkrik og klar innsjø. I henhold til Vann-nett er økologisk tilstand moderat og kjemisk tilstand god. Longumvannet er registrert som naturtype «ikke forsuret restområde», jf. Miljødirektoratets Naturbase. Vestre del har dårlig vannutskiftning, er delvis forurenset og påvirket av næringsalter fra kloakutslipp og landbruk. I tillegg er vannet saltpåvirket fra eksisterende E18. I Longumvannet er det registrert fiskearter som ål, abbor, suter, sørv og gjedde. Det forekommer sjeldne rødlistede øyenstikkearter, rødlistet strandplante (bustsivaks) og andre takrørplanter. Longumvann er viktig hekke- og oppholdsområde for flere fuglearter, blant annet sivhøne som er rødlistet som sårbar (VU). Longumvann er også reservedrikkevannskilde for Arendal kommune.

Alle de overnevnte resipientene er sårbare og viktig å beskytte mot skadelig forurensninger fra tunnelvaskevann og vegavrenning.

Nye Veier AS har søkt om utslippsgrenser for tunnelutslipp, men ingen grenser for overvannsutslipp. For tunnelutslipp er det kun søkt om grenser for utslipp av partikler (suspendert stoff) og olje. På bakgrunn av skisser av renseløsninger i søknaden forventer vi at det vil være mulig å redusere partikkelutslippet og oljeutslippet til omsøkte verdier. Vi forventer også at tungmetaller og andre organiske miljøgifter vil binde seg til partiklene og bunnfelle. De beregnede utslippene vil, ifølge søknaden, gi en ubetydelig konsentrasjonsøkning i vassdragene. Konsentrasjonsøkningen som er oppgitt i søknadene er beregnet akkurat i det utslippsvannet møter bekk/overvannssystem. Deretter vil det foregå ytterligere fortyninger videre i vassdraget. Vi forventer ikke at vannforekomstene vil bli påvirket, men det kan forekomme lokale negative påvirkninger i bekkene/overvannssystemene som utslippet ledes til, spesielt i tørrværsperioder. Ingen av disse mindre tilløpsbekkene/ overvannsbekkene er vurdert som biologisk viktige, og vannforekomsten som helhet forventes ikke å bli forringet.

Nye Veier AS har ikke søkt om utslippsgrenser for tungmetaller eller øvrige organiske miljøgifter (inkl. såpestoffer). Vi forventer derfor at utslippet av slike stoffer vil være så lavt at det er av mindre miljømessig betydning. Dette må Nye Veier AS dokumentere ved å ta prøver, både av rensset vaskevann fra tunneler og fra rensset overvann fra veg. Prøvene må være representative for utslippet og må bl.a. være tilpasset tidspunktet for utslipp av rensset tunnelvann. Vurdering av resultatene må fremlegges for Fylkesmannen i forbindelse med årsrapportering.

Nye Veier AS har heller ikke søkt om grenseverdier for pH i utslippene. Bruk av såpe under tunnelvask vil kunne medføre basisk avrenning til vassdragene. Vi mener at det er viktig å regulere pH for å unngå skadelige konsekvenser i vassdraget og har ikke imøtekommet Nye Veiers ønske om å ta ut grenseverdiene. Vi har justert intervallet til 6,0 – 8,5, i tråd med krav i flere andre tillatelser for utslipp av tunnelvaskevann.

Vi mener at det oversendte programmet for utslippskontroll ikke dekker alle parametere som er nødvendige for å oppfylle kravene i tillatelsen. Nye Veier AS må derfor oversende et revidert program for utslippskontroll, jf. pkt. 8 i tillatelsen.

Alle de berørte resipientene er viktige og flere av resipientene har sårbare arter som f.eks. sjøørret og elvemusling. Det er derfor viktig at Nye Veier AS har gode rutiner som beskriver når de kan vaske tunneler og slippe ut vann til vassdrag. Det er viktig å unngå utslipp i sårbare perioder som f.eks. gyteperiode. Elvemusling og andre muslingarter er også svært sårbare for partikkelforurensning, og Nye Veier AS må derfor ha gode drifts- og vedlikeholdsrutiner for rensebassengene.

Miljøovervåking i resipienter

Nye Veier AS har tillatelse til anleggsarbeid for bygging av E18 Tvedestrand – Arendal, med krav om miljøovervåkingsprogram i tråd med vannforskriften. Selv om anleggsarbeidet blir ferdigstilt forventer vi at miljøovervåkingen fortsetter en periode etter at veien er satt i drift. Vi forventer at denne miljøovervåkingen også vil fange opp eventuelle effekter av tunnelvaskevann og annet overvannsutslipp. Eventuell avslutning eller endring av slik miljøovervåking må godkjennes av Fylkesmannen.

Fylkesmannen krever ikke en separat miljøovervåking i resipientene for denne driftstillatelsen, men vi kan på et senere tidspunkt gi pålegg om en slik overvåking dersom utslippskontrollen avdekker et slikt behov.

Avfall

Vi gjør oppmerksom på at slam som suges opp fra rensebasseng og feieavfall er definert som næringsavfall. Slikt avfall må håndteres i tråd med avfallsregelverket, jf. forurensningsloven § 32. Dersom Nye Veier AS ønsker å gjenvinne eller gjenbruke slikt avfall må søknad om dette sendes til Miljødirektoratet.

Annet

Dersom det skulle oppstå uventede miljøkonsekvenser i vassdragene som følge av utslippene fra kan vilkårene (f.eks. grenseverdier) i denne tillatelsen bli endret, jf. forurensningsloven §18.

Underlag for tillatelsen

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med tilhørende forskrifter
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
- Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Vedtak om gebyr

Fylkesmannen tar saksbehandlingsgebyr for arbeid med tillatelser, jf. forurensningsforskriften § 39. Vi viser til vårt varsel om gebyr, datert 23.10.2018. Nye Veier AS skal betale gebyr i tråd med sats 4 (forurensningsforskriften § 39-4), noe som innebærer et gebyr på kr 84 300.

Miljødirektoratet ettersender faktura med innbetalingsblankett.

Frister

Frist	Tiltak	Henv. punkt i tillatelse
15.08.2019	Program for utslippskontroll	8.4
1. mars hvert år	Årsrapport	10

Klage

Vedtaket om tillatelse og vedtaket om gebyr kan påklages til Fylkesmannen innen tre uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet frem, jf. forvaltningslovens §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen i Agder, jf. forvaltningsloven § 32. Vi gjør oppmerksom på retten etter forvaltningsloven § 18, jf. §19 til å se sakens dokumenter.

Kunngjøring

Fylkesmannen vil kunngjøre vedtaket om tillatelse på vår hjemmeside; www.fylkesmannen.no/av og i Agderposten og Tvedestrandsposten. Nye Veier AS skal betale kostnader for kunngjøring i lokalavis, jf. forurensningsforskriften § 36-11, 2.ledd.

Med hilsen

Ingunn Løvdal
(e.f.)
miljøverndirektør

Veronica Skjævestad
faggrupeleder forurensning
Miljøvern avdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven til Nye Veier AS for utslipp av tunnelvaskevann og overvann i driftsfase for E18 Tvedestrand - Arendal

Kopi til:

Arendal kommune

Tvedestrand kommune

Arvid Amundsen

NJFF-Aust-Agder

Arendal jeger- og

fiiskerforening

Olav Schrøder

Kurt Johansen

Postboks 123

Postboks 38

Idrettens hus Stoa

4891 GRIMSTAD

4901 TVEDESTRAND

4848 ARENDAL